بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار
ژمارە (38) ساڵی 2007

یاســـــای بەرەنگاربوونەوەی جگەرەکێشـــــان
لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

بە پێی ئەو دەسەڵاتەی لە بڕگەی (1) ی ماددەی (10) ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ژمارە (1)ی ساڵی 2005 ی هەموارکراو پێمان دراوەو، بە پاڵپشتی ئەو یاساکارییەی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان – عێراق کردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (22) لە 2007/11/14 بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە (31)ی ساڵی 2007
یاســـــای بەرەنگاربوونەوەی جگەرەکێشـــــان
لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

ماددەی یەکەم:

دروستکردن یان هێنانی هەر جۆرێك لەبەرووبوومی تووتن یان بازرگانی پێوەکردنیان لە هەرێم یاخود نمایشکردنیان بۆ فرۆشتن یان لە خۆگرتن بەمەبەستی فرۆشتن قەدەغەیە ئەگەر لەگەڵ نیشانە و پێوەرە نێودەوڵەتیەکان هاوجووت نەبن و ئەوەی سەرپێچی ئەمە دەکات بە

غەرامەیەك حوكمدەدەرێ كە لە پێنج ملیۆن دینار كەمتر نەبێ و لە بیست ملیۆن دیناریش زیاتر نەبێ.

ماددەی دووەم:

نابێ مندالْ بەرهەمەكانی تووتن و پێكهاتەكانی بكێشێ یاخود پیشەی فرۆشتن و كڕینیان دەست بداتێ و هەر چی سەرپێچی بكات بە سزای سەرپێچی كردن بەپێی یاسای نەوجوانان ژمارە(76)ی ساڵی 1983ی هەمواركراو سزا دەدرێ.

ماددەی سێیەم:

وەزارەتی تەندروستی تایبەتمەندە بە چاودێری كردنی رادەی هاوجووتی جگەرە و هەموو جۆرەكانی توتنی ناوخۆیی و هاوردە لەگەڵ ئەو مواسەفاتانەی كە لەم یاسادا دیاری كراوە و ئەو رێنماییانەی بەپێی ئەوانەوە دەردەچن، بە مەرجێك هیچ ناتەواوییەك بە حوكمەكانی یاسا كارپێكراوەكان نەگەیەنن.

ماددەی چوارەم:

پێویستە لەسەر هەر كەسێك كە جگەرە یا تووتن یا پێكهاتەكانی لە دەرەوە دێنێ بە مەبەستی فرۆشـــتن یا داكردنی، مۆڵەتی ئوســـووڵی لە وەزارەتی بازرگانی وەرگرێ و پەیوەســـــــت بێ بەو مواســــــــەفات و مەرجانەی كە وەزارەتی تەندروستی دەســـنیشـــانی دەكات و ئەوەی لەم یاسایە دا هاتووە.

ماددەی پێنجەم:

یەكەم:لەسەر هەر پاكەتێكی تووتن و پێكهاتەكانی یان جگەرەكان لە شوێنێكی دیار ئەم زانیارییانەی خوارەوە دەنووسرێن .

1. مێژووی بەرهەمهێنانی و كۆتایی پێ هاتنی بە مانگ و ساڵ.
2. ئاگاداریكردنەوەیەكی تەندروستی بە هەردوو زمانی كوردی و عەرەبی بەپێی بەرزەفتیانەكانی رێكخراوی تەندروستی جیهانی.

3. دەرخستنی ناوەرۆكی هەر جگەرەیەك لە قەتران و نیكۆتین لەسەر پاكەتە جگەرەكان.

دووەم: رەنگی نووسینی ئاگادارییەكە هەمان رەنگی نووسینی نیشانە بازرگانیەكە دەبێ.

سێیەم: ئاگاداری كردنەوەكە لەسەر رووی پاكەتە كە دەنووسرێ.

چوارەم: سەرپێچیكەری حوكمەكانی بڕگەی (یەكەم)ی سەرەوە بە غەرامەیەك سزا دەدرێ كە لە (سێ ملیۆن)دینار كەمتر نەبێ و لە (پێنج ملیۆن)دیناریش زیاتر نەبێ لەگەڵ دەست بەسەر داگرتنی مادده گیراوەكەدا.

ماددەی شەشەم:

ریكلام كردن بۆ جگەرە یا تووتن یان پێكهاتەكانی لە هەموو شوێنەكان لە هەرێم ولە هەموو هۆیەكانی راگەیاندن قەدەغە دەكرێ و سەرپێچیكەر بە غەرامەیەك سزادەدرێ لە (چوارسەد هەزار)دینار كەمتر نەبێ و لە (دوو ملیۆن) دیناریش زیاتر نەبێ و ناچار دەكرێ ئەو سەرپێچییە لاببات.

ماددەی حەوتەم:

پێویستە لەسەر ئەو شوێنانەی كە جگەرە یان تووتن یا پێكهاتەكانی بۆ فرۆشتن نمایش دەكەن، تابلۆ دابنێن و ئەو ئاگادار كردنەوە تەندروستیەی كە لە بڕگەی(/یەكەم/2ی) ماددەی پێنجەمدا هاتووە بە جۆرێكی بەرچاو كە بخوێندرێتەوە لەسەر بدرێ، سەرپێچی كەریش بە غەرامەیەك سزادەدرێ كە لە پەنجا هەزار دینار كەمتر نەبێ و لە پێنج سەد هەزار دیناریش زیاتر نەبێ و، ئەگەر سەرپێچییەكەی دووبارەش كردەوە ئەو كات كۆگاكەی بۆ ماوەی یەك مانگ دادەخرێ، ئەگەریش بۆ جاری دووەم دووبارەی كردەوە ئەو كات مۆڵەتەكەی لێ دەسەندرێتەوە.

ماددەی هەشتەم:

یەكەم: جگەرە كێشان بە نێرگلەشەوە لەم شوێنە گشتیە داخراوانەی خوارەوە قەدەغە دەكرێ:

1. سەرۆكایەتی هەرێمی كوردستان ـ عێراق.
2. ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستان ـ عێراق.
3. ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی كوردستان ـ عێراق.
4. هۆیەكانی هاتوچۆی گشتی و تایبەت.

5. قوتابخانەکان و بنکەکانی فێرکردن و مەشق و زانکۆکان و نەخۆشخانەکان و بنکەی تەندروستیەکان و نۆڕینگەی پزیشکی ومزگەوت و شوێنەکانی خواپەرستی.
6. وەزارەتەکان وفەرمانگەکانی حکومەت و دەزگا دادوەرییەکان و دەستەو دامەزراوە گشتییەکان ویانە وەرزشیەکان و بارەگای کۆمەڵەکان و شوێنە گشتییەکان و لەناو ئەسانسێر و هۆڵەکانی سینەما وشانۆ.
7. دەزگا پیشەسازییەکان و فرۆکەخانەکان و مەڵبەندەکانی بە بازار کردنی بازرگانی.
8. چێشتخانەو نانەواخانەو چایخانە و ئەو شوێنانەی کە چێشت یاخود خواردنەوە بە خەڵك دەدەن.
9. وێستگەکانی بەنزین و پێدانی سووتەمەنی.

دووەم: سەرپێچیکەری حوکمی برگە(یەکەم)ی سەرەوە بە غەرامەیەك سزادەدرێ کە (دە هەزار)دینارە.

سێیەم: ئەنجومەنی وەزیران بۆی هەیە شوێنی دیکە بۆ سەر ئەو شوێنانە زیاد بکات کە جگەرە کێشانیان تێدا قەدەغە کراوە.

چوارەم: دەشێ شوێنی تایبەتی بۆ جگەرە کێشان لەو شوێنانە تەرخان بکرێ کە لە برگەی (یەکەم)ی ئەم ماددەیەدا هاتوون.

ماددەی نۆیەم:

وەزارەتی پیشەسازیی بە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتی تەندروستی چاودێری جۆری دەخاتە سەر تووتنی خۆماڵی بۆ دڵنیابوون لە هاوجووت بوونی لەگەڵ ئەو مواسەفاتانەی کە لە دەوڵەتاندا کاریان پێ دەکرێ.

ماددەی دەیەم:

وەزارەتی تەندروستی بە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتە پەیوەندیدارەکاندا هوشیار کردنەوەی تەندروستی بۆ قەدەغە کردنی جگەرە کێشان لە هەموو هۆیەکان بلاودەکاتەوە.

ماددەی یازدەم:

دەبێ وەزیری تەندروستی رێنمایی پێویست بۆ ئاسانکاریی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربچوێنێ.

ماددەی دوازدەم:

لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکانە حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی سێزەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی 31ی مانگی مایسی 2008رۆژی جیهانی بەرەنگاربوونەوەی جگەرە کێشان جێبەجێ دەکرێ ولە رۆژنامەی فەرمی(وەقایعی کوردستان) بڵاودەکرێتەوە.

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان–عێراق

هەولێر

6/**بەفرانبار**/ 2707 **کوردی**

27/کانوونی یەکەم / 2007 **زایینی**

18 /ذو الحجة/ 1428 **کۆچی**

هۆیە پێویستەکانی دەرچوواندنی ئەم یاسایە

لە پێناوی بەرژەوەندیی گشتی و پاراستنی هاووڵاتیان لەو مەترسییانەی کە لە ئەنجامی جگەرە کێشان تووشیان دەبێ و لە پێناوی کۆمەڵگایەکی تەندروستی بێ جگەرە کێشان و ژینگەیەکی پاك و دروست بۆ هاووڵاتیان و بە مەبەستی دانانی بەرزەفتی بۆ نەهێشتنی جگەرە کێشان و قەدەغەکردنی لە شوێنە گشتییە داخراوەکان و قەدەغەکردنی ریکلام و پڕوپاگەندە کردن بۆ تووتن و پێکهاتەکانی، ئەم یاسایە دەرچوێنرا.